

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τα Βυζαντινά λουτρά χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες, στα δημόσια, στα ιδιωτικά και στα μοναστηριακά. Τα ιδιωτικά βρίσκονταν σε σπίτια πλουσίων, ενώ τα δημόσια σε κεντρικά σημεία της πόλης. Τα λουτρά αλλιώς λέγονταν και λούσμα ή βανάλειο. Δεν έπαιζαν ρόλο μόνο ως ένα μέρος για την καθαριότητα των ανθρώπων αλλά ήταν και τόποι συνάντησης και ψυχαγωγίας. Η αρχιτεκτονική τους ήταν ιδιαίτερη και γενικά ήταν επιβλητικά κτίσματα. Τέλος αξιοσημείωτο είναι πως λειτουργούσαν όλες τις μέρες της εβδομάδας.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η Θέρμανση των λουτρών στο Βυζάντιο

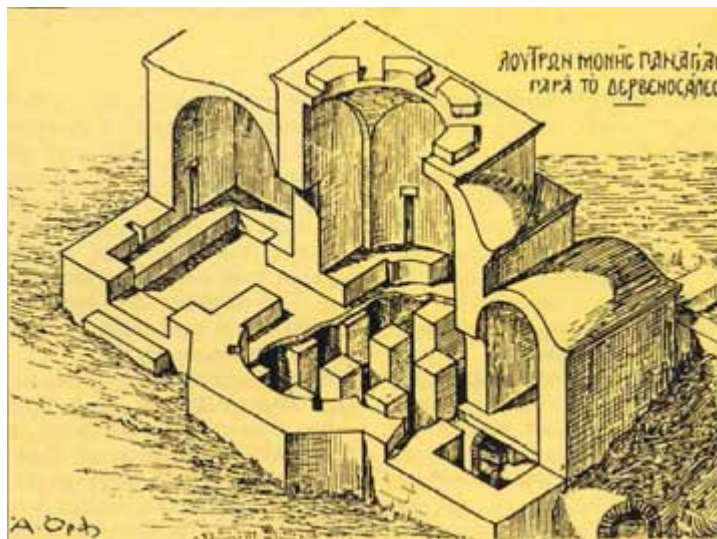
Η θέρμανση των λουτρών γινόταν με υπόκαυστα. Αυτό ήταν ένα σύστημα που βασιζόταν σε ένα πολύ χαμηλό υπόγειο και σε ένα υπερυψωμένο δάπεδο. Το δάπεδο αυτό είχε ως βάση του πυκνές σειρές κτιστών πεσσίκων ή στυλίσκων. Ο ζεστός αέρας προκαλείτε από την καύση κάρβουνων σε έναν κλίβανο¹ και κυκλοφορεί κάτω από το δάπεδο αλλά και μέσα στους τοίχους και την τεράστια θολωτή τους οροφή. Όλο αυτό το σύστημα επέτρεπε στον αέρα την συνεχή κίνησή του. Έτσι αυτή η κυκλική κίνηση του σε συνεργασία με την συνεχόμενη καύση παρείχαν σταθερή θερμοκρασία.

Παραπομπές

1* κλίβανος: Ο όρος μπορεί να δηλώνει είτε αποκλειστικά την εστία (φούρνο) είτε γενικότερα το χώρο όπου βρισκόταν η εστία.

Η αρχιτεκτονική των λουτρών

Τα λουτρά είχαν μια ιδιαίτερη αρχιτεκτονική. Χρησιμοποιούσαν μια περίπλοκη και πολύ ειδική τεχνολογία για την θέρμανση και την μεταφορά του νερού. Τα δημόσια λουτρά , οι θέρμες θύμιζαν ναούς, περιείχαν μικρά και αντίστοιχα μεγάλα δωμάτια που ήταν πλούσια σε διακοσμημένα μάρμαρα. Ταυτόχρονα υπήρχαν πολύ πίνακες και ψηφιδωτά ,τον χώρο διακοσμούσαν επίσης αγάλματα. Εκτός από τα δημόσια υπήρχαν και τα ιδιωτικά λουτρά , μικρότερων διαστάσεων. Στον προθάλαμο των λουτρών υπήρχαν αποδυτήρια στα οποία μπορούσε κανείς να αφήσει τα ρούχα του. Αυτά τα προσωπικά αντικείμενα και ρούχα φύλαγαν ειδικοί υπάλληλοι ,οι καψάριοι . Μετά ακολουθούσαν τα κρύα, τα χλιαρά και τα ζεστά λουτρά. Ο πρώτος καθαρισμός γινόταν σε μικρές πισίνες και στις βρύσες για ποδόλουτρο στα ψυχρά δωμάτια. Ενώ στην αίθουσα που βρισκόταν τα ζεστά λουτρά γινόταν η εφίδρωση και η τελικός καθαρισμός του ατόμου. Στην συνέχεια κανείς μπορούσε αν ήθελε να κάνει ένα κρύο μπάνιο και ακολουθούσε το στέγνωμα και η επάλειψη με μύρα².

Παραπομπές

2* μύρο: Ρητίνη με ευχάριστο άρωμα και κίτρινο ή καστανοκόκκινο χρώμα, που λαμβάνεται από διάφορα μικρά δέντρα και χρησιμοποιείται μεταξύ άλλων και στην αρωματοποίηση

Λουτρά που σώζονται σήμερα

Στην Ελλάδα βρίσκονται συνολικά 6 βυζαντινά λουτρά. Ένα από αυτά είναι της Παραμυθιάς, ένα δημόσιο λουτρό που χρονολογείται στην μεσοβυζαντινή περίοδο (8^{ος}-12^{ος} αι). Παρόμοιο του είναι και αυτό της Θεσσαλονίκης (13^{ος}αι). Ένα ακόμα είναι αυτό των Ιωαννίνων που βρίσκεται στο εσωτερικό του σύγχρονου οικισμού του κάστρου. Το μισό του λουτρού δυστυχώς έχει καλυφθεί από το τοπικό δημοτικό σχολείο.

Βυζαντινό λουτρό Παραμυθιάς

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

1. https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%92%CF%85%CE%B6%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%B9%CE%BD%CE%AC_%CE%BB%CE%BF%CF%85%CF%84%CF%81%CE%AC
2. <http://exploringbyzantium.gr/EKBMM/Page?name=ypomeleti&lang=gr&id=12&sub=3&level=2>
3. <https://dimossouliou.gov.gr/building/vyzantina-loutra/>
4. <https://www.archaiologia.gr/blog/2015/10/12/%CF%84%CE%BF-%CE%B2%CF%85%CE%B6%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%B9%CE%BD%CF%8C-%CE%BB%CE%BF%CF%85%CF%84%CF%81%CF%8C-%CF%83%CF%84%CE%BF-k%CE%AC%CF%83%CF%84%CF%81%CE%BF-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%B9%CF%89%CE%B1%CE%BD/>